

ЗМІСТ

10-й клас	1
Загальна характеристика літератури XIX ст.	1
Реалізм як напрям у світовій літературі	1
Майстри соціально-психологічної прози	2
Стендаль «Червоне і чорне»	2
О. де Бальзак «Гобсек»	3
Ч. Діккенс «Пригоди Олівера Твіста»	4
Ф. М. Достоевський «Злочин і кара»	5
Л. М. Толстой «Анна Кареніна»	5
Поезія середини XIX ст.	6
Ф. І. Тютчев, А. А. Фет	6
М. О. Некрасов	7
В. Вігтмен, Ш. Бодлер	8
Із поезії французького символізму	9
П. Верлен, А. Рембо	9
Роман ранньомодерністської доби	10
Е. Золя «Кар'єра Ругонів»	10
О. Уайльд «Портрет Доріана Грея»	11
11-й клас	12
Із драматургії кінця XIX — початку XX ст.	12
Г. Ібсен «Ляльковий дім»	12
А. П. Чехов «Чайка»	12
Дж. Б. Шоу «Пігмаліон»	13
Модерніська проза початку XX ст.	14
Ф. Кафка, Дж. Джойс	14
Т. Манн «Маріо і чарівник»	15
М. О. Булгаков «Майстер і Маргарита»	16
Модерністські тенденції в західній поезії XX ст.	17
Р. М. Рільке, Г. Аполлінер, Т. С. Еліот, Ф. Г. Лорка	17
Срібна доба російської поезії	18
Література другої половини XX ст.	19
В. Брехт, А. Камю	19
Е. Хемінгуей «Старий і море»	20
Я. Кавабата «Тисяча журавлів»	21
І. Гарсія Маркес «Сто років самотності»	21
Із літератури кінця XX — початку XXI ст.	22
М. Павич, П. Зюскінд	22
Література	23
Інтернет-ресурси	23

ЛІТЕРАТУРНІ ДИКТАНТИ. ПРОФІЛЬНИЙ РІВЕНЬ. 10–11-Й КЛАСИ

— В. В. Гурина, учитель світової літератури ЗОШ І–ІІІ ст. № 5,
м. Бахмач, Чернігівська обл.

Автор пропонує літературні диктанти за творами, які вивчаються у 10–11-му класі відповідно до чинної програми для загальноосвітніх навчальних закладів із світової літератури (філологічний рівень).

10-Й КЛАС

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЛІТЕРАТУРИ XIX СТ.

Реалізм як напрям у світовій літературі

1. Назвіть основні художні системи XIX ст. (*Романтизм, реалізм*)
2. Поясніть значення слова *домінуючий*. (*Провідний, панівний*)
3. Назвіть основні ознаки реалізму. (*Правдивість, аналітичність, зображення типових характерів в типових обставинах.*)
4. Який філософський напрям став основою реалізму? (*Позитивізм*)
5. Літературний жанр, що досяг найвищого розквіту у XIX ст. (*Роман*)

6. Які дві течії реалізму розвивалися від початку його формування? (*Соціологічна та психологічна*)
 7. Які різновиди роману ви знаєте? (*Соціально-психологічний, морально-психологічний, ієто-ричний, філософський*)
 8. Назвіть прізвища видатних французьких прозаїків XIX ст. (*О. де Вальзак, Стендаль, П. Меріме, Г. Флобер, Г. де Мопсан*)
 9. Кого з французьких письменників вважають найяскравішим представником, провідним теоретиком натуралізму? (*Е. Золя*)
 10. Якими іменами була представлена англійська реалістична література? (*Ч. Діккенс, В. Теккерей, Ш. Бронте*)
 11. Назвіть класиків російської соціально-психологічної прози. (*Ф. М. Достоевський, Л. М. Толстой, І. С. Тургенєв*)
 12. Що в перекладі означає слово *реалізм*? (*Дійсний*)
- МАЙСТРИ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПРОЗИ**
- Стендаль «Червоне і чорне»**
1. Справжнє ім'я Стендаля. (*Анрі Марі Бейль*)
 2. Яка країна назавжди причарувала Стендаля? (*Італія*)
 3. Походження псевдоніма письменника. (*Назва містечка на півночі Німеччини*)
 4. Який підзаголовок має роман «Червоне і чорне»? («*Хроніка XIX століття*»)
 5. Який період життя Франції показав Стендаль у романі «Червоне і чорне»? (*Період Реставрації 1815–1830 рр.*)
 6. У яких трьох містах відбуваються події твору? (*У Вер'єрі, Безансоні, Парижі*)

2

зігнути

11. Як автор ставиться до свого героя? Як він його описує? (*Негативно. Описує то як кліща, то як паука.*)
12. Який ідейний зміст образу Гренуя? (*Жодна гендальність, жодна, навіть висока, мета не варті людського життя.*)

ЛІТЕРАТУРА

1. *Ковбасенко Ю. І.* Світова література: Підручник для 11 кл. загальноосвітн. навч. закл. (академічний рівень, профільний рівень) / Ю. І. Ковбасенко. — К.: Грамота, 2011.
2. *Наливайко Д. С.* та ін. Світова література: Підручник для 10 кл. загальноосвітн. навч. закл. (академічний рівень, профільний рівень) / Д. С. Наливайко, К. О. Шахова, Є. В. Волощук, Н. М. Нагорна. — К.: «Генеза», 2010.
3. *Програма* для загальноосвітніх навчальних закладів. 10–11 класи. Світова література. Рівень стандарту. Академічний рівень. Профільний рівень.

ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. <http://www.ukrlib.com.ua>
2. <http://www.lv.ru>
3. <http://www.lovetradec>
4. <http://www.litral.ru>

23

11. Визначте жанр твору «Сто років самотності».
(*Роман-міф, роман-притча*)
12. Які проблеми порушує Г. Гарсія Маркес у романі «Сто років самотності»? (*Самотність, відповідальність за свій вибір, роз'єднаність і солідарність, історична пам'ять, батьки і діти, кохання, сім'я*)

ІЗ ЛІТЕРАТУРИ КІНЦЯ ХХ — ПОЧАТКУ ХХІ СТ.

М. Павич, П. Зюскінд

1. Який світоглядно-мистецький напрям став панівним з останньої чверті ХХ і до початку ХХІ ст.? (*Постмодернізм*)
2. Назвіть найвідоміших європейських письменників-постмодерністів. (*П. Зюскінд, У. Еко, К. Рансмайр, М. Павич*)
3. Як називається така форма організації тексту, за якої його одиниці представлені не в лінійній послідовності, а як система можливих переходів і зв'язків між ними? (*Гіпертекст*)
4. Батьківщина М. Павича. (*Сербія*)
5. Завдяки якому твору М. Павич увійшов у світову літературу? (*Роману «Хозарський словник»*)
6. Який твір М. Павича є яскравим прикладом гіпертексту? (*«Дамаскин»*)
7. Яку премію отримав П. Зюскінд за повість «Запах, або Історія одного вбивці»? (*Французьку премію Гутенберга*)
8. Ким була мати головного героя повісті «Запах...»? Де він народився? (*Торговка рибою, Гренуї народився біля рибної ятки.*)
9. Що вирізняло Гренуя серед усіх інших людей? (*Відсутність власного запаху*)
10. Що було єдиною втіхою і сенсом життя головного героя повісті? (*Вивчення нових запахів*)

22

7. Ким у дитинстві мріяв стати Жульєн Сорель? (*Військовим*)
8. Хто був кумиром Жульєна? (*Наполеон*)
9. Що означало для головного героя *пробити до рогу*? (*Вирватися з Вер'єра.*)
10. Ім'я ректора семінарії, духівника Жульєна Сореля. (*Абат Пірар*)
11. Яку посаду займав пан де Реналь? (*Мер містечка Вер'єр*)
12. Про кого йдеться в останніх рядках роману? (*Про пані де Реналь*)

О. де Бальзак «Гобсек»

1. Назвіть найвідоміші твори О. де Бальзака. (*«Шуани», «Шагренєва шкіра», «Ежені Гранде», «Батько Горіо» та ін.*)
2. Жанр «Людської комедії». (*Епопея*)
3. Хто є оповідачем у повісті «Гобсек»? (*Адвокат Дервіль*)
4. Що Гобсек називав душею сучасного йому суспільства? (*Золото*)
5. Як Дервіль познайомився з Гобсеком? (*Вони були сусідами.*)
6. Що одержав Гобсек від графині де Ресто за вексель? (*Діамант*)
7. У який момент життя Гобсек відчув, ніби опинився в атмосфері щирості, душевної чистоти? (*Відвідуючи Фанні Мальво*)
8. Назвіть ім'я героя повісті, якого вважають «створінням дивовижним, на все придатним й ні до чого не здатним». (*Максим де Трай*)
9. Дівоче прізвище графині де Ресто. (*Горіо*)
10. Що Гобсек вважав своєю «найдорожчою коштовністю»? (*Бездоганно точні терези*)
11. Які характеристики дає Дервіль Гобсекові? (*«Людина-автомат», «людина-вексель»*)

3

12. Як співнявся Гобсек до своїх спадкоємців? (З *невистю*)

Ч. Діккенс «Пригоди Олівера Твіста»

1. Назвіть відомих представників англійської романтичної літератури початку ХІХ ст. (*В. Скотт, Дж. Г. Байрон, П. Б. Шеллі*)
2. Ім'я монарха, який правив Англією понад 60 років. (*Королева Вікторія*)
3. Назвіть літературні журнали, які видавав Ч. Діккенс. (*«Домашнє читання», «Цілий рік»*)
4. Яким талантом, крім письменницького обдарування, був наділений Діккенс? (*Талантом актора*)
5. Під впливом якого типу роману, популярного за часів Ч. Діккенса, склався задум «Пригод Олівера Твіста»? (*«Ньюгейтського роману»*)
6. Назвіть відомі вам твори Ч. Діккенса. (*«Пошмертні записки Піквінського кудубу», «Дамбі і син», «Великі сподівання» та ін.*)
7. Які установи описані в романі «Пригоди Олівера Твіста»? (*Робітні будинки*)
8. Де відбуваються події, змальовані у творі? (*У Лондоні*)
9. На навчання до кого потрапив Олівер Твіст після його «бунту» в робітному домі? (*До трунаря*)
10. Після чого джентельмен у білому жилеті сказав про Олівера, що «цей хлопчак скінчить життя на шибениці»? (*Після того, як Олівер попросив ще каші*)
11. Яким пафосом проінтятий твір «Пригоди Олівера Твіста»? (*Гуманістичним*)
12. Хто з режисерів знав фільм за романом «Пригоди Олівера Твіста», що був відзначений «Оскарром»? (*Р. Поланскі*)

4

звинути

10. Старий рибалка — людина неврівноважена, але що ладен він зробити, аби тільки подолати велику рибину? (*Десять разів прочитати «Отче наш» та «Богородицю»*)

11. Назвіть основну проблему повісті Е. Хемінгуей «Старий і море». (*Взаємини людини з природою*)

12. Які слова з повісті «Старий і море» можна вважати гімном людській величчю? (*«Людину можна знизити, але здолати її неможливо»*)

Я. Кавабата «Тисяча журавлів».

Г. Гарсія Маркес «Сто років самотності»

1. Які нагороди отримав Я. Кавабата за повість «Тисяча журавлів»? (*Нобелівську премію та премію Академії мистецтва Японії*)
2. Що є сюжетною основою повісті «Тисяча журавлів»? (*Чайна церемонія*)
3. Хто в повісті є втіленням потворності зовнішньої і внутрішньої? (*Тікако*)
4. Що Юкіко подарувала Кікудзі на згадку про матір? (*Чашку «сіно»*)
5. Символом чого є образи крилатих журавлів? (*Символом щасття, надії, благополуччя*)
6. Назвіть одну з провідних проблем повісті «Тисяча журавлів». (*Пошук гармонії людини та природи*)
7. Ватьківщина Г. Гарсія Маркеса. (*Колумбія*)
8. Назвіть відомі вам твори Г. Гарсія Маркеса («*Полхеніковей нікто не пише*», «*Недобра година*», «*Сто років самотності*», «*Старцян із крилами*»)
9. За який твір Г. Гарсія Маркес удостоєний Нобелівської премії? («*Сто років самотності*»)
10. Як називається стиль, оригінальна манера письма Г. Гарсія Маркеса? (*Магічний реалізм*)

21

8. Жанр твору А. Камю «Чума». (Філософський роман-притча)
9. Чий слова взято епіграфом до роману А. Камю «Чума»? (Д. Дефо)
10. У якій формі ведеться розповідь у романі «Чума»? (У формі щоденника, хроніки)
11. Де відбуваються події, описані у творі? (В алжирському місті Оран)
12. Перелічіть символічні значення слова *чума* в од-
ноimenному романі. (Чума як хвороба, епідемія.
Чума як фашизм. Чума як зло, що живе в душі
кожної людини. Чума як всевітнє зло, що зни-
щує духовність людства.)

Е. Хемінгуей «Старий і море»

1. Назвіть відомі вам романи Е. Хемінгуея («Про-
щай, зброе!», «По кому подзвін», «І сонце схо-
дить (Фієста)»)
2. Які премії і за який твір отримав Е. Хемінгуей?
(Нобелівську, Пулітцерівську за повість «Ста-
рий і море»)
3. Що таке *притча*? (Короткий алегоричний твір
повчального характеру, що містить певну ди-
дактичну ідею.)
4. Ким був Маноліно для старого? (Учень, другом,
помічником)
5. Яку спортивну гру любили Сантьяго з хлопчи-
ком і вболівали за її лідерів? (Бейсбол)
6. У яких умовах жив старий Сантьяго? (У бідній
халупці з пальмового листя)
7. Який сон часто снився старому рибалці? (Афри-
ка, леви)
8. Скільки днів тривав двобій Сантьяго з рибою?
(Три дні)
9. Із ким розмовляв рибалка у човні? (Із самим со-
бою, рибою, пташкою, акулою)

20

Ф. М. Достоєвський «Злочин і кара»

1. Перший твір, який приніс Ф. М. Достоєвському
успіх. («Бідні люди»)
2. Із чим пов'язаний арешт Ф. М. Достоєвського?
(З участю у справі петрашевіце)
3. Скільки років Ф. М. Достоєвський виношував
задум роману «Злочин і кара»? (6 років)
4. Який страшний сон наснився Раскольникову?
(Убиство п'яними чоловіками конячини)
5. Ім'я сестри Раскольникова. (Дуня)
6. Рід занять Альони Іванівни. (Лихварка)
7. Де Раскольников заховав награбоване? (Під ка-
менем)
8. Про кого йдеться: «Це була страшенно схудла
жінка, тонка, досить висока і струнка, з пре-
красним ще темноруським волоссям...»? (Про
Катерину Іванівну)
9. Хто з героїв роману говорить Раскольникову:
«Ми з вами одного поля ягоди»? (Свидригай-
лов)
10. Що дала Соня Раскольникову, коли він ішов зі-
знаватися у вбивстві? (Бипарисовий хрестик)
11. На скільки років був засуджений Раскольни-
ков? (На 8 років)
12. Кого з героїв твору можна віднести до двійни-
ків Раскольникова? (Лужина, Свидригайлова,
Лебезятникова)

Л. М. Толстой «Анна Кареніна»

1. Назва маєтку, де народився і прожив майже все
життя Л. Толстой. (Ясна Поляна)
2. У яких галузях був обізнаний Лев Толстой? (Ли-
тература, музика, живопис, історія, економі-
ка, географія, філософія, педагогіка)
3. Яку назву має автобіографічна трилогія Л. Тол-
стого? («Дитинство», «Отроцтво», «Юність»)

5

4. Жанр твору Л. М. Толстого «Війна і мир». (*Роман-епос*)
5. Яка проблема є центральною у романі «Анна Кареніна»? (*Розпад сім'ї*)
6. Якою фразою починається твір «Анна Кареніна»? («*Усі щасливі сім'ї схожі одна на одну, кож-на нещаслива сім'я є нещасливою по-своєму*»)
7. Ім'я брата Анни Кареніної. (*Стіва Облонський*)
8. Ким був чоловік Анни? (*Державним службов-цем*)
9. Де Анна вперше побачила Вронського? (*На вок-залі*)
10. Про кого Анна говорила: «Це не людина, а ма-шина, і зла машина, якщо розсердиться»? (*Про Кареніна*)
11. Образ якого героя роману є своєрідним автобіо-графічним портретом письменника? (*Костян-тина Левіна*)
12. У чому полягала основна причина страждань Анни? (*Вона любить сина і Вронського, але не може об'єднати їх в одну сім'ю.*)

ПОЕЗІЯ СЕРЕДИНИ ХІХ СТ.

Ф. І. Тютчев, А. А. Фет

1. Як І. С. Тургенев називав Ф. І. Тютчева? («*Муд-рець Тютчев*»)
2. У якому віці розпочався творчий шлях Ф. І. Тютчева? (*Коли йому було 16 років.*)
3. Чому Тютчев провів майже 22 роки за кордо-ном? (*Перебував на дипломатичній службі.*)
4. У якому журналі і під якою назвою була надру-кована перша збірка Тютчева? («*Современник*»; «*Вірші, надіслані з Німеччини*»)
5. Скільки років виповнилося Тютчеву, коли ви-йшла друком перша збірка його поезій? (*51 рік*)

6

8. Літературний напрям, яким захоплювалися В. Л. Пастернак, В. В. Маяковський, Велимир Хлебников, Д. Д. Бурлюк. (*Футуризм*)
9. Назвіть відомі вам твори В. В. Маяковського («*Хмарина у штанах*», «*А ви змогли б?*», «*По-судхайте!*» та ін.)
10. Який роман В. Л. Пастернака був заборонений в СРСР? («*Лікар Живаго*»)
11. Найяскравіший представник «новоселянських поетів». (*С. О. Есенін*)
12. Хто із поетів срібної доби був удостоєний Нобе-лівської премії, але був змушений відмовитися від неї? (*В. Л. Пастернак*)

ЛІТЕРАТУРА ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТ.

Б. Брехт, А. Камю

1. Осмисленням досвіду яких світових подій за-ймалася література другої половини ХХ ст.? (*Другої світової війни, Руху Опору фашизму*)
2. Напряму у філософії та літературі ХХ ст., що до-сліджував людину як унікальну духовну істоту, здатну вибирати власну долю. (*Екзистенція-лізм*)
3. Яка назва закріпилась за новим театром В. Брех-та? («*Епічний театр*»)
4. Назвіть прийом, який став художнім відкрит-тям театру В. Брехта. («*Ефект очуження*»)
5. Найвідоміша антифашистська п'єса В. Брехта. («*Матінка Куртаж та її діти*»)
6. Хто з всесвітньо відомих акторів був другом і палким шанувальником В. Брехта? (*Чарлі Чаплін*)
7. Яку основну проблему порушує В. Брехт у своїй драмі «Життя Галілея»? (*Відновданість уче-ного за свої відкриття*)

19

9. Назва художнього прийому для створення єдиного цілого з окремих частин, що добираються за певним планом. (*Монтаж*)
10. Як називаються вірші, написані у формі графічного малюнка? (*Каліграфіми*)
11. Лауреат Нобелівської премії, автор багатьох літературно-критичних праць, автор поем «Порожні люди», «Спустошена земля». (*Т. С. Еліот*)
12. Хто є автором збірки «Циганський романсеро»? (*Ф. Г. Лорка*)

СРІБНА ДОБА РОСІЙСЬКОЇ ПОЕЗІЇ

1. Який період в історії російської літератури називають золотим добою? Творчістю яких митців він представлений? (*Перша половина XIX ст.; О. С. Пушкін, М. Ю. Лермонтов, Ф. І. Тютчев, А. А. Фет та ін.*)
2. Укажіть хронологічні межі срібної доби російської поезії. Назвіть найвідоміші літературні течії цього періоду. (*Межа XIX–XX ст. Символізм, акмеїзм, футуризм*)
3. Поезія О. О. Блока, що ушлякляє Вічну Жіночність. (*Твір «Незнайома»*)
4. У якому вірші О. О. Блока (дослідники називають його також малою поемою) йдеться про долю Росії, її роль у цивілізованому світі? (*«Скіфи»*)
5. Що означає термін *акмеїзм*? Назвіть поетів, які належать до кола акмеїстів. (*«Вершина, найвищий ступінь розвитку»; М. С. Гумільов, А. А. Ахматова, С. М. Городецький, О. Е. Мандельштам*)
6. Яку назву мала перша збірка А. А. Ахматової? (*«Вечір»*)
7. У якому творі А. А. Ахматової звучить гнівний осуд сталінського режиму? (*«Реквієм»*)

18

6. Як Тютчев у одному із віршів назвав Фета? (*«Улюбленець Природи»*)
7. Який цикл віршів Тютчева називають шедевром інтимної лірики? (*«Денисьєвський цикл»*)
8. Хто із цих двох поетів належав до течії чистого мистецтва? (*А. А. Фет*)
9. Яке прізвище носив Фет до 14 років? (*Шеншин*)
10. Як називалась перша збірка поезій А. А. Фета? (*«Ліричний пантеон»*)
11. Який вірш А. А. Фета став своєрідним символом усієї його поезії? У чому полягає особливість цього вірша? (*«Шепіт... Ніжний звук зітхання...», він побудований без жодного дієслова*)
12. Хто з відомих композиторів вважав А. А. Фета «більш подібним до музиканта, ніж до поета» і створив чимало романсів на його вірші? (*П. І. Чайковський*)

М. О. Некрасов

1. Які два протилежні напрями розвивалися в російській поезії середини — другої половини XIX ст.? (*Громадянська поезія і поезія чистого мистецтва*)
2. Прихильником якої поезії був М. О. Некрасов? (*Громадянської*)
3. До якого про шарку суспільства за походженням належав М. О. Некрасов? (*Дворянства*)
4. Де пройшли дитячі роки поета? (*У с. Грешиново Ярославської губернії*)
5. Назва першої некрасівської збірки, яка була позначена впливом романтичної поезії. (*«Мрії та звуки»*)
6. Видавцем якого журналу був М. О. Некрасов протягом майже 20 років? (*«Современник»*)

7

7. Від 1868 року М. О. Некрасов працює одним із редакторів часопису... («*Отечественные записки*»).
 8. Як розумів М. О. Некрасов свій обов'язок і поклонання як поета? («*Освітувати страждання народу*»)
 9. Яку російську річку М. О. Некрасов називав «рікою робота й туги»? («*Волгу, у вірші «На Волзі»*»)
 10. Назвіть відомі вам твори М. О. Некрасова про тяжку долю російської жінки-селянки. («*Мороз, Червоний ніс*», «*Трипка*», «*Учора в шостій на Сінці...*»)
 11. Яку назву має вірш М. О. Некрасова, присвячений долі видатного українського поета? («*На смерть Шевченка*»)
 12. Який твір Некрасова називали «енциклопедією російського життя», «поемою-симфонією»? («*Кому на Русі жити добре*»)
- ✂**
1. Поетична збірка, яка стала основою в житті Вітмена. («*Листя трави*»)
 2. Яку віршовану форму використав В. Вітмен для створення своїх поезій? («*Верлібр*»)
 3. Назвіть єдиний у спадщині поета римований вірш. («*О калімане!*»)
 4. Філософське вчення, що змінило світогляд В. Вітмена. («*Трансценденталізм*»)
 5. Що такі аболіціоністи? («*Прихильники скасування рабства*»)
 6. Який твір В. Вітмена вважеться програмовим? («*Пісня про себе*»)
 7. Які два літературні напрями знайшли відображення у творчості Ш. Болдера? («*Романтизм і символізм*»)

8

зігнути

10. «Вискочили перед нами, як із-під землі вискакує вбивця у провулку, й уразило нас одразу обох!» Про що говорив гість Івана Бездомного в лікарняній палаті? («*Про кохання*»)
 11. Як Маргарита покарала Лягуньського за жахливу критику роману майстра? («*Зруйнувала його квартиру*»)
 12. У якому афоризмі втілена ідея безсмертя мистецтва? («*Рукониси не горять*»).
- МОДЕРНІСТСЬКІ ТЕНДЕНЦІЇ В ЗАХІДНІЙ ПОЕЗІЇ ХХ ст.**
- Р. М. Рільке, Г. Аполлінер, Т. С. Еліот, Ф. Г. Лорка**
1. Назвіть найвідоміших представників модерністської поезії початку ХХ ст. («*Р. М. Рільке, Г. Аполлінер, Т. С. Еліот, Ф. Г. Лорка*»)
 2. Який поет, що був кумиром для мистецького загалу початку ХХ ст., писав про себе: «І вірю я, що вічності хоч трохи несу в собі...»? («*Р. М. Рільке*»)
 3. Кому із поетів-модерністів належать збірки «Нові поезії», «Дуїнянські елегії»? («*Р. М. Рільке*»)
 4. Символом чого став Орфей у творчості австрійського поета? («*Символом мистецтва*»)
 5. Яку назву отримало вчення про вищі закони природи, що підпорядковані принципам причинності та аналогії? («*Герметизм*»)
 6. Справжнє ім'я Г. Аполлінера. («*Вільгельм-Аполлінарий Костровицький*»)
 7. Що символізує вірш Г. Аполлінера «Зарізана голубка й водограй»? («*Вичий плач за загубленими на війні*»)
 8. Яку форму вірша використовував Г. Аполлінер? («*Верлібр*»)

17

- Де відбуваються події, описані в новелі «Маріо і чарівник»? (*У курортному італійському містечку Торре ді Венере*)
- Яку фізичну ваду мав Чіполло? (*Був горбанем*)
- Професія Маріо. (*Кельнер*)
- Чому Маріо вбив чарівника? (*Той принизив його в присутності багатьох людей.*)
- Яка ідея новели «Маріо і чарівник»? (*Засудження тоталітарної системи*)

М. О. Булгаков «Майстер і Маргарита»

- Назвіть твори М. О. Булгакова, які можна віднести до антиутопічних. («*Собаке серце*», «*Фатальні яйця*»)
- Яка п'еса принесла М. О. Булгакову славу видатного драматурга? («*Дні Турбіних*»)
- Із якого твору взятий епіграф до роману «Майстер і Маргарита»? (*Із трагедії Й. В. Гете «Фатуст»*)
- У чому полягає найважливіша особливість композиції роману «Майстер і Маргарита»? (*За структурою це роман у романі*)
- У якому місті відбуваються події тисячолітньої давнини, описані в романі «Майстер і Маргарита»? (*У Єришлаймі*)
- Як склалася доля Іуди? (*Його вбили за наказом Понтія Пілата.*)
- Назвіть героїв роману, яких можна віднести до фантастичних персонажів. (*Воланд, Король-єв, Азазелло, Гелла, кіт Бегемот*)
- Які фокуси продемонстрували Воланд і його почет московській публіці? («*Грошовий дощ*», *модний магазин тощо*)
- Кому із героїв належать слова: «...Будь-яка влада є насильством над людьми...»? (*Ісидор Ганночрі*)

16

- Що спричинило судовий процес над Ш. Бодлером? (*Збірка «Квіти зла»*)
- У чому призначення Краси за Бодлером? (*Зробити легшим тягар життя, а «весевіт мени гидким».*)
- Що таке *сугестія*? (*Навіювання думок, емоцій, душевних станів*)
- У якому вірші Бодлер піднімає питання про долю поета в «людському натовпі»? («*Альбатрос*»)
- Яких українських перекладачів творів Ш. Бодлера ви знаєте? (*П. А. Грабовський, Д. В. Павличко, М. К. Зеров та ін.*)

ІЗ ПОЕЗІЇ ФРАНЦУЗЬКОГО СИМВОЛІЗМУ

- П. Верлен, А. Рембо
- Що в перекладі з французької мови означає слово *декаданс*? (*Занепад*)
- Назвіть відомі вам течії модернізму. (*Символізм, імпресіонізм, естетизм, натуралізм та ін.*)
- Укажіть хронологічні межі символізму. (*Кінець XIX — початок XX ст.*)
- Яких представників європейського символізму ви знаєте? (*П. Верлен, А. Рембо, Е. Верхарн, С. Малларме, В. Я. Брюсов*)
- Що символісти використовували для змалювання життя, емоцій, почуттів? (*Символи*)
- Який вірш П. Верлена вважається своєрідною естетичною декларацією символізму? («*Поетичне мистецтво*»)
- У яких рядках вірша «Поетичне мистецтво» виражена його ідея? («*Найперше — музика у слові...*»)
- Вірші якого поета називають «пейзажами душі»? (*П. Верлена*)

9

9. Що означає слово *імпресія*? (*Враження*)
10. У якому вірші А. Рембо показує виразливі можливості сингезування мистецтв, зокрема звуку і кольору? («*Голоівки*»)
11. Розкрийте символічний зміст образу п'яного корабля в однойменному вірші А. Рембо. (*Символ людини, яка заблукала в бурхливому морі життя.*)
12. Яка збірка вважається кульмінацією поезії «я-новидіння» Рембо? («*Осяяння*»)

РОМАН РАНЬОМОДЕРНІСТЬСЬКОЇ ДОБИ

Е. Золя «Кар'єра Руґонів»

1. Представником літератури якої країни є Е. Золя? (*Франція*)
2. Як розпочав Золя свій шлях у літературі? (*Як поет-романтик*)
3. Основоложником якого напрямку є Е. Золя? (*Натуралізму*)
4. Назвіть романи Золя, віднесені автором до ліричних. («*Мрія*», «*Радість життя*», «*Сторінка коханця*»)
5. Скільки томів налічує цикл «Руґон-Маккари»? (*20 томів*)
6. Який роман є інтродукцією циклу «Руґон-Маккари»? («*Кар'єра Руґонів*»)
7. Яку епоху зображує Золя в романі «Кар'єра Руґонів»? (*Другу імперію*)
8. Життя скількох поколінь родини Руґон-Маккарів досліджує письменник? (*Чотирьох поколінь*)
9. Від якого персонажа автор веде родовід Руґон-Маккарів? (*Від Аделаїди Фука*)
10. Де відбуваються події, описані в романі «Кар'єра Руґонів»? (*У провінційному місті Плассані*)

10

з'ягнути

7. Професія Г. Замзи. (*Колієвляжер*)
8. Назвіть найвідоміший твір Дж. Джойса. (*Роман «Улісс»*)
9. Назва одного з провідних прийомів модерністської літератури, найяскравішої новації Дж. Джойса. (*Потік свідомості*)
10. Жанр твору Дж. Джойса «Джакомо Джойс». (*Есе*)
11. Яким запитанням розпочинається твір «Джакомо Джойс»? («*Хто?*»)
12. Які асоціації у свідомості ліричного героя викликає образ дівчини? («*Вилицена в неволі птиця*», «*зоряна гадюка*», «*чорняве курчатко*»)

Т. Манн «Маріо і чарівник»

1. До культурних надбань якої країни належить творчість Т. Манна? (*Німеччини*)
2. Як називалась перша новела Т. Манна? («*Пропаща*»)
3. Хто із родичів мав значний вплив на формування Т. Манна як письменника? (*Старший брат Генріх*)
4. Назвіть улюблених письменників Т. Манна. (*Й. В. Гете, Ф. М. Достоевський, Л. М. Толстой*)
5. Як називається твір Т. Манна, який має підзаголовок «Історія занепаду однієї родини» і за який письменник був удостоєний Нобелівської премії? («*Вудденброки*»)
6. Яку премію присудили Т. Манну обидві частини його батьківщини — Східна і Західна? (*Премію Гете*)
7. Які враження Т. Манна покладені в основу новели «Маріо і чарівник»? (*Враження від відпочинку в Італії 1926 р.*)

15

7. Чим зацікавила Еліза двох науковців? (*Діалектом, поведінкою, у них виникло бажання провести експеримент.*)
8. Що хвилює пані Пірс та пані Хіггінс у експерименті з Елізою? (*«Проблема, як бути з дієчною опісля».*)
9. Що найбільш обурює Елізу у поведінці Хіггінса? (*Його байдужість*)
10. Яких двох розмовних тем могла торкатися Еліза на прийомі у пані Хіггінс? (*Здоров'я та погода*)
11. Про кого йде мова: «У цього чоловіка природжений хист до риторики, він зміг би вибрати між постом міністра й кафедрою проповідника в Уельсі»? (*Про батька Елізи*)
12. Кому з героїв належить вислів: «Що є життя, як не низка безумств»? (*Хіггінсу*)

МОДЕРНІСЬКА ПРОЗА ПОЧАТКУ ХХ ст.

Ф. Кафка, Дж. Джойс

1. Назвіть засновників європейської модерністської прози. (*Ф. Кафка, Дж. Джойс, М. Пруст*)
2. Як модерністи початку ХХ ст. тлумачили дійсність? (*Як абсурд, хаос, ворожу людині стихію*)
3. Як називалася концепція, що розглядала міфологізм як найхарактернішу форму художнього мислення митців? (*Неоміфологізм*)
4. Що Ф. Кафка вважав сенсом свого життя? (*Літературну діяльність*)
5. Назвіть відомі вам твори Кафки. («Процес», «Замок», «У виправній колонії», «Перевтілення» та ін.)
6. У чому простежується автобіографічність оповідання Кафки «Перевтілення»? (*У складних стосунках із батьком, як і в героя твору*)

14

11. Які герої роману стали уособленням республіканської боротьби? (*Сільвер і М'єтта*)
12. Хто з відомих сучасників Е. Золя називав роман «Кар'єра Ругонів» «жорстокою й чудовою книгою»? (*Г. Флобер*)

О. Уайльд «Портрет Доріана Грея»

1. Яка течія в мистецтві й літературі справила визначальний вплив на О. Уайльда? (*Естетизм*)
2. Назви двох збірок казок О. Уайльда. («*Щасливий принц*», «*Гранатовий будиночок*»)
3. Як називається вислів, що суперечить загальноприйнятій думці? (*Парадокс*)
4. Яку назву отримало філософсько-етичне вчення, за яким насолода є найвищим благом, метою життя? (*Гедонізм*)
5. Значення слова *сибарит*. (*Знижена, розбещена розкошами й неробством людина*)
6. До якого різновиду романів належить «Портрет Доріана Грея»? (*Інтелектуальний*)
7. Чому Безіл Голуорд відмовився виставляти портрет Доріана Грея на виставку? («*Занадто багато самого себе я вклав у нього*».)
8. Хто з героїв роману є прихильником гедонізму? (*Лорд Генрі Воттон*)
9. Назвіть центральний образ роману «Портрет Доріана Грея». (*Портрет Доріана Грея*)
10. Який контраст лежить в основі роману? (*Між зовнішньою красою і душевною потворністю гогольного героя*)
11. Символом чого у творі є портрет Доріана Грея? (*Символом його душі і совісті*)
12. Яка ідея роману «Портрет Доріана Грея»? (*Велич мистецтва, яке облагороджує душу людини. Головне в житті людини — душевна краса.*)

11

11-й КЛАС

13 ДРАМАТУРГІ КІНЦЯ ХІХ — ПОЧАТКУ ХХ СТ.

Г. Ібсен «Ляльковий дім»

1. Хронологічні межі формування «нової драми».
(*Кінець ХІХ — початок ХХ ст.*)
2. Представником літератури якої країни є Г. Ібсен? (*Норвегія*)
3. Інша назва п'єси Г. Ібсена «Ляльковий дім».
(«*Нора*»)
4. Професія Хельмера. (*Адвокат*)
5. Якими пегливими іменами називав Нору чоловік? (*Вілочка, жайворонки, пташка*)
6. Який подарунок просила Нора в чоловіка на Різдва? (*Грощі*)
7. Хто така фру Лінне? (*Подруга Нори*)
8. Чому раділа сім'я Хельмерів напередодні Різдва? (*Хельмер отримав високу посаду*)
9. Заради чого Нора порушила закон? (*Щоб врятувати життя чоловіка*)
10. Що вимагає Кротстад від Нори? (*Щоб вона уловила чоловіка не звиньчати його*)
11. Кому із героїв належать слова: «Я гадаю, що передуєм я людина, так само, як і ти...»? (*Нори*)
12. На яке «диво» очікувала Нора? (*Що її чоловік зрозуміє її, підтримає.*)

А. П. Чехов «Чайка»

1. Назвіть кілька псевдонімів А. П. Чехова («*Дмитиша Чехонте*», «*Людина без селезинки*», «*Брат мого брата*» та ін.)
2. Що, на думку А. П. Чехова, є «сестрою таланту»? (*Стислість*)
3. Яка премія була присуджена А. П. Чехову за збірку «У сутінках»? (*Пушкінська*)

12

зігнути

4. Назвіть новаторські п'єси А. П. Чехова, які він створив за останні 6 років свого життя. («*Чайка*», «*Дядя Ваня*», «*Три сестри*», «*Вишневий сад*»)
5. Що зображено на емблемі МХАТу? (*Чайка*)
6. На сцені якої країни до «Чайки» прийшов перший успіх? (*Росія*)
7. Назвіть дві наскрізні теми, два основні мотиви п'єси «Чайка». (*Кохання і імпература*)
8. Де відбувається дія п'єси? (*У саду Соріна*)
9. Професія Тригоріна. (*Белетрист*)
10. Хто з героїв порівнює себе з чайкою? (*Ніна Заречна*)
11. Кому належать слова: «Гарно, талановито... але... після Толстого або Золя не захочеш читати Тригоріна»? (*Трелєву*)
12. Найвиразніша особливість монологів, діалогів чеховських героїв. (*Нааяність підтексту*)

Дж. Б. Шоу «Пігмаліон»

1. У якій країні народився Дж. Б. Шоу? (*Ірландія*)
2. Яку нагороду отримав Дж. Б. Шоу за творчий доробок? (*Нобелівську премію*)
3. У чому полягає особливість п'єс Дж. Б. Шоу, що вирізняє їх серед творів інших драматургів? (*Розлогі коментарі автора, які могли бути більшими за сам твір.*)
4. З яким давньогрецьким міфом перелікується п'єса Дж. Б. Шоу «Пігмаліон»? (*З міфом про скульптора Пігмаліона та його втівір Галатею*)
5. Що допомагало професору Хітлінгу визначати місце народження і проживання людини? (*Діалект*)
6. Як Еліза пояснює своє бажання брати уроки у професора? (*Хоче стати продавець у магазині квітів*)

13